

INSTITUTUL NAȚIONAL AL JUSTIȚIEI

DIN REPUBLICA MOLDOVA

MD-2004, mun. Chișinău, str. S.Lazo, 1

Tel./fax: (+373 22) 23 27 55

inj@inj.gov.md , www.inj.md

NATIONAL INSTITUTE OF JUSTICE

REPUBLIC OF MOLDOVA

MD-2004, Chișinău, 1 Serghei Lazo, St.

Tel./fax: (+373 22) 23 27 55

inj@inj.gov.md , www.inj.md

*Anexă la
Hotărârea Consiliului INJ nr. 13/3
din 25 august 2022*

PLAN DE FORMARE INIȚIALĂ

(PFI-016)

a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror

17 octombrie 2022 – 16 aprilie 2024

Chișinău, 2022

INTRODUCERE

Acest document relevă formatul desfășurării procesului de formare inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror în Republica Moldova și va fi aplicat de Institutul Național al Justiției în perioada de studii 17 octombrie 2022 – 16 aprilie 2024. Formarea inițială corespunzătoare a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror este o prerogativă și o prioritate națională și una din atribuțiile de bază ale Institutului Național al Justiției, în temeiul Legii nr. 152-XVI din 8 iunie 2006. Procesul de formare inițială a viitorilor judecători și procurori în cadrul Institutului presupune desfășurarea activităților de instruire cu implicarea persoanelor cu studii juridice avansate, corespunzătoare criteriilor legale, iar absolvirea acestui curs reprezintă una din condițiile obligatorii pentru numirea în funcția de judecător sau de procuror. Instruirea inițială presupune, în mod special, formarea abilităților practice de interpretare și aplicare a dreptului material și procesual, consolidarea nivelului cunoștințelor juridice, precum și dezvoltarea competențelor și a aptitudinilor inerente exercitării funcției de judecător și de procuror.

Planul de formare inițială a candidaților la funcția de judecător și procuror a fost actualizat și adaptat rigorilor și imperativelor actuale ale sectorului justiției.

Durata totală a cursului de formare inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror este de 18 luni calendaristice.

Instruirea se realizează în 3 semestre:

- ❖ **Semestrul I – Formarea abilităților profesionale prejudiciare/Formarea abilităților profesionale la examinarea cauzelor în fond.** Instruirea se bazează pe implicarea nemijlocită a audiențelor în simulări de procese pe categorii concrete de cauze civile.
Durata – 20 săptămâni

- ❖ **Semestrul II – Formarea abilităților profesionale prejudiciare/Formarea abilităților profesionale la examinarea cauzelor în fond.** Instruirea se bazează pe implicarea nemijlocită a audiențelor în simulări de procese pe categorii concrete de cauze penale.
Durata – 21 săptămâni.

- ❖ **Semestrul III – Stagiere pentru funcțiile de judecător și de procuror.** Se desfășoară în cadrul instanțelor judecătorești, organelor procuraturii și de urmărire penală.
Durata – 31 săptămâni.

Formarea inițială în cadrul INJ are drept scop aprofundarea și transferul cunoștințelor, precum și dezvoltarea competențelor și abilităților necesare viitorilor judecători și procurori, care să-și exercite atribuțiile în spiritul profesionalismului, în conformitate cu cadrul legal relevant.

OBIECTIVUL GENERAL:

- formarea inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror prin dezvoltarea competențelor generale și specifice ce permit adoptarea deciziilor în baza legii, în spiritul respectului necondiționat al drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, al deontologiei și eticii profesionale;
- promovarea și consolidarea imaginii unei justiții echitabile și imparțiale în societate.

OBIECTIVE SPECIFICE:

- dobândirea și aplicarea cunoștințelor fundamentate în domeniul profesional;
- dezvoltarea unei formări complete, pluridisciplinare;
- diversificarea și adaptarea metodelor de formare utilizate în cadrul formării inițiale la necesitățile grupului de instruire;
- consolidarea cooperării internaționale prin vizite de studiu, participări la concursuri internaționale de procese simulate, studierea limbilor străine;
- organizarea activităților în grup pentru a forma deprinderi de schimb de experiență între viitorii judecători și procurori;
- promovarea comportamentului profesional în relațiile cu personalul instanțelor judecătorești și al procuraturii, cu cetățenii și membrii societății civile;
- identificarea și gestionarea situațiilor de stres în activitatea profesională;
- dezvoltarea gradului de conștientizare în rândul viitorilor judecători și procurori a rolului lor în promovarea activă a culturii juridice europene.

COMPETENȚE GENERALE:

- capacitatea de autoinstruire, cercetare și elaborare de acte în domeniul profesional;
- capacitatea de autoanaliză și autoevaluare în vederea soluționării problemelor din domeniul de activitate;
- abilitatea de a lucra în echipă;
- formarea abilităților de a redacta hotărâri, încheieri, rechizitorii, procese-verbale, opinii separate etc.;
- formarea abilităților de comunicare pentru conducerea și exercitarea eficientă a urmăririi penale, asigurarea bunei desfășurări a procesului judiciar etc.

COMPETENȚE SPECIFICE:

- capacitatea de identificare și respectare a regulilor eticii și deontologiei profesionale;
- capacitatea de analiză și sinteză a cadrului normativ și a datelor factologice;
- capacitatea de adaptare a comportamentului la mediul socio-profesional;
- capacitatea de a motiva, redacta și explica deciziile adoptate;
- capacitatea de a opera cu standarde universale și regionale europene în materia drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;
- capacitatea de a interpreta și aplica uniform legislația națională și actele internaționale;
- abilități de organizare, relaționare și inovare;
- posedarea abilităților non-juridice specifice profesiei.

SEMESTRUL I

Formarea abilităților profesionale prejudiciare/Formarea abilităților profesionale la examinarea cauzelor în fond (civile) (20 săptămâni)

18 săptămâni de instruire: 740 ore (542 ore în auditoriu și 198 – cursuri electronice) (17.10.2022 – 26.02.2023)

1 săptămână vacanța de Crăciun (31.12.2022 – 8.01.2023)

1 săptămână pentru evaluare finală (27.02.2023 – 5.03.2023)

A.	INSTRUIRE PRIN ACTIVITĂȚI SIMULATIVE – CANDIDAȚII LA FUNCȚIA DE PROCUROR	Total ore instruire		Forma de evaluare
A.1.	Conducerea și exercitarea urmăririi penale	96(16/18/62)		Evaluarea continuă a activității/ Examen final
A.1.1	Pornirea urmăririi penale și circumstanțele care exclud urmărirea penală	24(4/4/16)		
A.1.2	Desfășurarea urmăririi penale. Efectuarea procedeele probatorii și aprecierea probelor. Asistența juridică internațională în materie penală	24(4/4/16)		
A.1.3	Dispunerea și aplicarea măsurilor procesuale de constrângere și preventive	24(4/4/16)		
A.1.4	Atribuirea calității procesuale. Particularitățile terminării urmăririi penale	24(4/6/14)		
A.2.	Tactica și metodică investigării anumitor categorii de infracțiuni	160(40/120)		Evaluarea continuă a activității/Examen final – pentru candidații la funcția de procuror
		Procurori	Judecători-40 ore	
A.2.1	Investigarea infracțiunilor contra vieții și sănătății persoanei	16(4/12)	4	
A.2.2	Investigarea infracțiunilor contra libertății, cinstei și demnității persoanei	16(4/12)	4	
A.2.3	Investigarea infracțiunilor privind viața sexuală	16(4/12)	4	
A.2.4	Investigarea infracțiunilor contra patrimoniului	16(4/12)	4	
A.2.5	Investigarea infracțiunilor contra familiei și minorilor	16(4/12)	4	
A.2.6	Investigarea infracțiunilor contra sănătății publice și conviețuirii sociale	16(4/12)	4	
A.2.7	Investigarea infracțiunilor economice	16(4/12)	4	
A.2.8	Investigarea infracțiunilor informatice și în domeniul telecomunicațiilor	16(4/12)	4	
A.2.9	Investigarea infracțiunilor în domeniul transporturilor	16(4/12)	4	
A.2.10	Investigarea infracțiunilor contra bunei desfășurări a activității în sfera publică	16(4/12)	4	
B.	INSTRUIRE – CANDIDAȚII LA FUNCȚIA DE PROCUROR	Total ore instruire		Forma de evaluare
B.1.	Reprezentarea învinuirii în instanța de judecată	66(10/56)		Evaluarea continuă a activității/Examen final
B.1.1	Procedura și tactica participării procurorului la faza judecării cauzei	28(4/24)		
B.1.2	Particularitățile exercitării căilor ordinare și extraordinare de atac împotriva hotărârilor judecătorești	24(4/20)		
B.1.3	Participarea procurorului în procedurile non-penale	14(2/12)		
C.1	Dezvoltarea abilităților de elaborare a actelor procedurale (pentru procurori)	32(8/24)		Evaluarea continuă a activității/Examen final

C.2	Dezvoltarea abilităților de elaborare a actelor procedurale (pentru judecători)	40(8/32)	Evaluarea continuă a activității/Examen final
D.	INSTRUIRE PRIN ACTIVITĂȚI SIMULATIVE – CANDIDAȚII LA FUNCȚIA DE JUDECĂTOR	Total ore instruire 328 (54 ore curs/ 274 ore sim. de proces)	Forma de evaluare
D.1	Procedura înaintea primei instanțe/Examinarea în prima instanță a cauzelor civile	328(54/274)	Evaluarea continuă a activității/Examen final
D.1.1	Medierea extrajudiciară- modalitate de soluționare extrajudiciară a litigiilor. Rolul judecătorului în promovarea medierii. Procedura de confirmare a tranzacției încheiate în scopul prevenirii unui proces civil și de eliberare a titlului executoriu	12(2/10)	
D.1.2	Procedura de confiscare a averii nejustificate în folosul statului	16(2/14)	
D.1.3	Particularitățile examinării cauzelor în procedură specială	20 (4/16)	
D.1.4	Aplicarea măsurilor de protecție în cazul violenței în familie	20(2/18)	
D.1.5	Examinarea cauzelor civile în litigii privind dreptul de proprietate	14(2/12)	
D.1.6	Examinarea cauzelor civile în litigii privind nulitatea actului juridic	14(2/12)	
D.1.7	Examinarea cauzelor civile în litigii care rezultă din neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligațiilor contractuale civile. Rezoluțiunea contractelor	40(12/28)	
D.1.8	Examinarea cauzelor civile în litigii care rezultă din dreptul succesoral	20(2/18)	
D.1.9	Examinarea cauzelor civile în litigii care rezultă din dreptul muncii	16(2/14)	
D.1.10	Examinarea cauzelor civile cu implicarea instanței de judecată în executarea civilă silită	16(2/14)	
D.1.11	Examinarea cauzelor civile în litigii care rezultă din dreptul familiei	16(2/14)	
D.1.12	Examinarea cauzelor civile în litigii de drept administrativ. Procedura prealabilă în contenciosul administrativ. Procedura în prima instanță, în ordine de apel și recurs. Suspendarea executării actului administrativ contestat. Limitele controlului judecătoresc. Revizuirea hotărârilor judecătorești în procedura de contencios administrativ (drept vamal, drept fiscal)	64(12/52)	
D.1.13	Examinarea cauzelor civile cu elemente de extraneitate	14(2/12)	
D.1.14	Examinarea cauzelor civile în proces de insolvabilitate	32(4/28)	
D.1.15	Examinarea cauzei civile în litigii care rezultă din răspunderea delictuală	14(2/12)	
E.	DISCIPLINE CONEXE COMUNE	Total ore instruire	Forma de evaluare
E.1	Aspecte practice privind dispunerea, efectuarea și controlul măsurilor speciale de investigații	24(4/20)	Evaluare continuă a activității/Examen final
E.2	Expertize medico-legale	24(8/16)	Evaluare continuă a activității/Examen final
E.2.1	Expertiza medico-legală a cadavrelor și a părților de cadavre umane		

E.2.2	Expertiza medico-legală a persoanelor		
E.2.3	Expertiza medico-legală în baza documentelor medicale		
E.2.4	Expertiza medico-legală a obiectelor biologice de origine umană și a corpurilor delictive		
E.3	Expertize judiciare criminalistice și non-criminalistice		
E.3.1	Expertize criminalistice tradiționale		
E.3.2	Expertize pentru evaluarea prejudiciului cauzat mediului		
E.3.3	Expertize economico-financiare		
E.3.4	Expertize privind stabilirea stării psihice, psihologice și psihiatrice a persoanei		
E.4	Stilistica și redactarea juridică	24(8/16)	Evaluare continuă a activității/Examen final
E.5	Limba engleză	20(0/20)	Evaluare continuă a activității/Examen final
F	CURSURI ELECTRONICE / INSTRUIRE MIXTĂ	Total ore	Forma de evaluare
F.1	Sistemul ONU al drepturilor omului	30(10/20)	Test final
F.2	Introducere în Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Curtea Europeană a Drepturilor Omului	30(2/28)	Test final
F.3	Interzicerea relelor tratamente în contextul aplicării legii, securității și în alte contexte coercitive	30(2/28)	Test final
F.4	Introducere în art. 5 al Convenției Europene a Drepturilor Omului: dreptul la libertate și la siguranță	30(2/28)	Test final
F.5	Tactica criminalistică (<i>pentru procurori</i>)	30(4/26)	Test final
F.6	Etica și conduita profesională pentru judecători Etica și conduita profesională pentru procurori	8	Test final
F.7	Raționamentul judiciar și drepturile omului	40	Test final
F.8	Engleza juridică	20(0/20)	Test final

SEMESTRUL II**Formarea abilităților profesionale prejudiciare/Formarea abilităților profesionale la examinarea cauzelor în fond (penale)**
(21 săptămâni)

19 săptămâni de instruire: 580 ore (6.03.2023 – 16.07.2023)

2 săptămâni pentru evaluare finală (17.07.2023 – 31.07.2023)

G	INSTRUIRE PRIN ACTIVITĂȚI SIMULATIVE ÎN GRUPE MIXTE – CANDIDAȚII LA FUNCȚIA DE JUDECĂTOR ȘI DE PROCUROR	Total ore instruire 286 (72 ore curs/ 214 ore sim. de proces)	Forma de evaluare
G.1	Controlul judiciar al procedurii prejudiciare. Examinarea în prima instanță a cauzelor penale/contravenționale	286(72/214)	
G.1.1	Examinarea demersurilor privitoare la autorizarea acțiunilor de urmărire penală și măsurilor speciale de investigație	16(4/12)	Evaluarea continuă a activității/Examen final
G.1.2	Examinarea demersurilor privitoare la aplicarea și prelungirea măsurilor preventive	16(4/12)	
G.1.3	Examinarea demersurilor privitoare la aplicarea măsurilor de protecție în privința participanților la procesul penal	14(4/10)	
G.1.4	Examinarea plângerilor împotriva acțiunilor și actelor ilegale ale procurorului, organului de urmărire penală și ale organului care exercită activitate specială de investigații	16(4/12)	
G.1.5	Modalități speciale de audiere a martorului și a părții vătămate	16(4/12)	
G.1.6	Procesul prejudiciar în fața judecătorului de instrucție. Extrădarea și transferul de condamnați	16(4/12)	
G.1.7	Cercetarea judecătorească a infracțiunilor contra vieții și sănătății persoanei	16(4/12)	
G.1.8	Cercetarea judecătorească a infracțiunilor contra libertății, cinstei și demnității persoanei	16(4/12)	
G.1.9	Cercetarea judecătorească a infracțiunilor privind viața sexuală	16(4/12)	
G.1.10	Cercetarea judecătorească a infracțiunilor contra patrimoniului	16(4/12)	
G.1.11	Cercetarea judecătorească a infracțiunilor contra familiei și minorilor	16(4/12)	
G.1.12	Cercetarea judecătorească a infracțiunilor contra sănătății publice și conviețuirii sociale	16(4/12)	
G.1.13	Cercetarea judecătorească a infracțiunilor informatice și în domeniul telecomunicațiilor	16(4/12)	
G.1.14	Cercetarea judecătorească a infracțiunilor economice	16(4/12)	
G.1.15	Cercetarea judecătorească a infracțiunilor în domeniul transporturilor	16(4/12)	
G.1.16	Cercetarea judecătorească a infracțiunilor contra bunei desfășurări a activității în sfera publică	16(4/12)	

G.1.17	Particularitățile cercetării judecătorești în procedurile speciale în materie penală	16(4/12)	
G.1.18	Particularitățile examinării cauzelor contravenționale și soluționării contestațiilor împotriva proceselor-verbale contravenționale și a deciziilor de sancționare contravențională	16(4/12)	
H	DREPTURILE OMULUI: SISTEMUL UNIVERSAL DE PROTECȚIE ȘI SISTEMUL CONVENȚIEI EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI (simulare de proces)	Total ore instruire	Forma de evaluare
H.1.	Protecția drepturilor omului în timpul conflictelor armate	40(10/30)	Evaluare continuă a activității
H.2	Asigurarea justului echilibru între libertatea de exprimare și dreptul la reputație		
H.3	Independența justiției		
I	Etica și deontologia profesională a judecătorului (simulare de proces) Etica și deontologia profesională a procurorului (simulare de proces)	24(8/16)	Curs deplin
J	DISCIPLINE CONEXE COMUNE	Total ore instruire	Forma de evaluare
J.1	Problematika calificării anumitor categorii de infracțiuni	48(4/44)	Evaluare continuă a activității/Examen final
J.2	Individualizarea pedepselor	16(4/12)	Evaluare continuă a activității
J.3	Executarea hotărârilor judecătorești în materie penală	30(8/22)	Evaluare continuă a activității/Examen final
J.4	Aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter educativ	12(2/10)	Evaluare continuă a activității
J.5	Psihologie comportamentală și investigativă	16(4/12)	Curs deplin
J.6	Managementul activității instanțelor de judecată Managementul activității procuraturii	16(4/12)	Evaluare continuă a activității
J.7	Comunicarea persuasivă	30(4/26)	Curs deplin
J.8	Utilizarea tehnologiilor informaționale în domeniul profesional (pentru judecători) Utilizarea tehnologiilor informaționale în domeniul profesional (pentru procurori)	22(4/18)	Curs deplin
J.9	Limba engleză	20(0/20)	Evaluare continuă a activității/Examen final
J.10	Engleza juridică	20(0/20)	Evaluare continuă a activității/Examen final

Notă: În sensul prezentului Plan de formare inițială (în continuare PFI), instruirea prin activități simulative presupune:

Curs de instruire teoretico-practic complex, unde primul nivel (I) vizează abordarea de către formator a problemelor teoretice ale obiectului de studiu, iar nivelul doi (II) presupune dezvoltarea abilităților, competențelor și aptitudinilor aplicative juridice și non-juridice ale audienților prin antrenarea lor într-un proces simulat de planificare, organizare și desfășurare a activităților procesuale proprii judecătorului și procurorului.

*Planificarea și repartizarea temporală a instruirilor simulative este reflectată în matricea orelor de studiu incluse în PFI, *e.g.*: 300(40/260) unde prima cifră, în exteriorul parantezei rotunde, reprezintă numărul total al orelor planificate, în interiorul parantezei prima cifră este numărul orelor rezervate nivelului I și a doua cifră – nivelului II.

SEMESTRUL III
Stagiu de practică
(31 săptămâni)

25 săptămâni – Stagiu de practică (4.09.2023 – 3.03.2024)

4,5 săptămâni – Vacanța de vară (1.08.2023 – 1.09.2023)

1 săptămână – Vacanța de Crăciun (30.12.2023 – 8.01.2024)

EXAMENELE DE ABSOLVIRE

Ore de sinteză = 12 ore

Examenele de absolvire:

JUDECĂTORI

Disciplina	Modalitatea de evaluare
Evaluarea finală a stagiului de practică	Examen oral
Drept civil / Drept procesual civil	Examen scris (5 ore): Întocmirea unei hotărâri judecătorești
Drept penal / Drept procesual penal	Examen scris (5 ore): Întocmirea unei sentințe judecătorești

PROCURORI

Disciplina	Modalitatea de evaluare
Evaluarea finală a stagiului de practică	Examen oral
Drept penal / Drept procesual penal	Examen scris (câte 5 ore): 1. Întocmirea unui rechizitoriu 2. Întocmirea unei ordonanțe de încetare/clasare a procesului penal

CALENDAR ACADEMIC (17.10.2022 – 16.04.2024)

Activitate	Perioada
Semestrul I (20 săptămâni)	17 octombrie 2022 – 5 martie 2023
Cursuri, seminare de instruire și simulări de procese	17.10.2022 – 26.02.2023
Vacanța de Crăciun	31.12.2022 – 8.01.2023
Sesiunea din semestrul I	27.02.2023 – 5.03.2023
Semestrul II (21 săptămâni)	6.03.2023 – 31.07.2023
Cursuri, seminare de instruire și simulări de procese	6.03.2023 – 16.07.2023
Sesiunea din semestrul II	17.07.2023 – 31.07.2023
Semestrul III (31 săptămâni)	1.08.2023 – 25.02.2024
Vacanța de vară	1.08.2023 – 1.09.2023
Stagiul de practică	4.09.2023 – 3.03.2024
Vacanța de Crăciun	30.12.2023 – 8.01.2024
Absolvirea INJ (6 săptămâni)	4.03.2024 – 15.04.2024
12 ore de sinteză	4.03.2024 – 7.03.2024
Examenele de absolvire	11.03.2024 – 12.04.2024
Eliberarea atestatelor	16.04.2024